

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SAPTAMANAL

Abonamentul anual: 400 Lei

Director: Pr. N. VASIU

Redacția și Administrația:
ALBA-IULIA, Str. Avram Iancu 3

Boboteaza din 1941

Sărbătoarea creștinească a Bobotezei este în fiecare an un prilej de o înaltă manifestare religioasă

În orașe și la sate deopotrivă, pretutindeni unde se află biserică românească și un popor cu conștiința dreptei credințe, credincioșii aleargă, mic și mare, să se boteze cu apa Iordanului.

În această zi nu se simte gerul ascuțit al Bobotezei, pentru că un primăvărat avânt încălzește cu căldura evlaviei interne orice Român și prin înfrățirea unei miraculoase așteptări toate graiurile rostesc, într'un gând, mărturisirea:

«Astăzi întunerecul lumii se pierde cu arătarea Dumnezeului nostru. Astăzi se luminează cu făclii de sus toată făptura. Astăzi înșelăciunea se surpă și calea de mântuire se face nouă prin venirea Stăpânului. Astăzi cele de sus cu cele de jos împreună prăznuiesc și cele de jos cu cele de sus împreună vorbesc».

De multe veacuri și-a găsit poporul românesc în aceste vrăjite cuvinte încrederea în sosirea zilei când înșelăciunea se surpă și când cele de jos cu cele de sus împreună aceeași limbă a adevărului și a dreptății talmăcesc.

Mai ales în anul acesta este așteptată venirea Stăpânului care să scape neamul nostru din lanțurile prezentului vijelios și să întoarcă înapoi Iordanul botezului, ca și asupra României să plutească porumbelul Duhului sfânt și de libertate dătător, iar Tatăl din ceruri, binecuvântând-o, să vestească dragostea și îndurarea sa pentru acest popor greu încercat.

De astă dată, printre aceea care au venit să vadă minunea sfințirii nevăzute

a apelor, se aflau, răsfirați și copleșiți de povara amintirilor libertății trecute, și României care, întocmai ca și strămoșii lor cu veacuri în urmă au fost nevoiți să ia drumul pribegiei, din cauza năvălirii în bunurile lor a unui dușman cutropitor.

Pentru ei sărbătoarea zilei a îmbrăcat un înțeles mai tainic, mai cuprinzător, mai profetic.

Botezul public al Românilor este totdeauna o atitudine care exteriorizează trăirea supremă a idealului creștin sub forma sa etnică.

În îndeplinirea acestui act mistic nu este vorba de un simplu obicei, de o modă sau de vre-o poză convențională.

Este cea mai desăvârșită probă a păstrării patrimoniului spiritual al acestui neam, care câtă vreme în totalitatea sa a stat sub stăpânirea aceluiaș crez religios și moral, a fost în stare să înfrunte orice primejdie și prin tenacitatea sa de neînvinș să dobândească gloria vremurilor apuse.

În satele noastre s'a păstrat neatinsă aceasta forță a credinței mântuitoare de neam.

La orașe lumea s'a împărțit însă și prin spărtura făcută s'a furișat îndoiala, care macină încrederea în puterea de reîntegrare a Românismului în drepturile sale avute.

Dar un popor care crede că în fiecare an ceriurile i se deschid, că apele i se sfințesc, că Tatăl din ceruri îl binecuvântează, nu se poate lăsa pradă nici desnădejdiei, nici umilirii, nici destrămării.

Pentru un astfel de popor viitorul nu poate fi decât mare și strălucit, fiindcă

Calea lui Hristos

- Puncte de orientare pentru preoți *) -

Văduviți de chiriarul nostru canonic, care a rămas la turma credincioasă din nou robită; cu frați cari, refugiați din fața asupritorilor, se găsesc printre noi, avizați la sprijin și bunăvoință, în nenorocirea ce i-a ajuns; cu alți slujitori ai sfințelor altare, cari au plătit prin martiriul curajului lor de a rămâne lângă popor; cu tot cortegiul de necazuri și nenorociri, cari ne-au fost date să le întâmpinăm, — noi, preoții bisericii lui Hristos se cuvine să adâncim, mai mult decât oricând, rostul și menirea lucrurilor și a întâmplărilor, pe cari Dumnezeu le are în a Sa pronie cerească sau purtare de grijă, față de neamurile pământului și destinul hărăzit lor.

Această adâncire este posibilă numai căutând a ne retrage puțin din frământările și valorile zilei, pentru ca stând de vorbă cu noi înșine și mai ales cu Dumnezeu să facem, în gândul nostru, acum în preajma Nașterii Domnului, drumul arătat de stea spre peștera din Betleem și apoi să primim duhul acela sfânt, care a încălzit și luminat pe apostolii Domnului în ziua Rusalilor...

Care este drumul pe care trebuie să mergem?

Ce orientare să avem în aceste zile de adânci frământări și posibilități de transformări, sufletești și materiale, ce se proiectează, pe plan național și chiar internațional?

Răspunsul sigur și de o valoare absolută îl avem. Mântuitorul a spus: „Eu sunt calea, adevărul și viața”. (Ioan, 14,6). Pe acest drum, bătătorit de veacuri de către fericii noștri înaintași — apostoli, martiri, sfinți părinți, mărturisitori și învăța-

el se află sub scutul lui Dumnezeu însuși.

Și Românilor refugiați ca într'o revelație, așa li s'a înfățișat îndemnul mistic al Bobotezei din 1941, iar încrederea lor în ziua de mâine trebuie să fie pentru întreg poporul românesc imn de îmbărbătare și de încordare.

Pr. N. VasIU

tori — știm, că nu suntem singuri.

Pe lângă rugăciunile și solirile sfinților, Mântuitorul Hristos ne-a dat asigurarea: „Eu cu voi sunt până la sfârșitul veacurilor”.

Ar fi însă puțin înțeleasă și fără folos tovarășia, pe care ni-o oferă Hristos Mântuitorul, dacă ne-am mulțumi să mergem numai alături de El, pe drumurile înserate ale vieții, cu o credință slăbită de îndoiele amare, cu ochii „ținuți” ca să nu-l cunoaștem, cu sufletul întristat al fugarilor dela marile îndatoriri ce se desprind din jertfa Mântuitorului, ca și cei doi ucenici, Luca și Cleopa, din drumul spre Emmaus. (Luca, 24, 13-36).

„Rămâneți întru mine și eu întru voi” — ne spune Hristos Domnul. „Eu sunt vița voi mlădițele. Celce rămâne întru mine și eu întru el, aduce roada multă. Că fără de mine nu puteți face nimic”. (Ioan, 15, 4-6).

Deci, ucenici ai Domnului, noi trebuie mai pe sus de toate să ne coborâm în adâncimile sufletelor noastre, răscolindu-le de conștiința, că între noi și Hristos nu este numai o însoțire de aparențe și formale îndatoriri profesionale, ci o legătură organică și de viață, adevărata și vecinica viață, despre care vorbește Mântuitorul în rugăciunea sa, rostită înainte de patimă, de a cunoaște pe unicul Dumnezeu adevărat și pe acela care a fost trimis, pe Isus Hristos”. (Ioan, 17,3).

Ni s'a dat această unire, organică și vitală, cu Hristos, mijloc permanent de cunoașterea lui; izvor nesecat de apă vie și pâine a vieții vecinice, prin cel mai mare mister al creștinismului: taina sfintei Euharistii.

Dacă nici întru „frângerea pâinii”, pe care o săvârșim Duminică de Duminică și sărbătoare după sărbătoare, nu va fi cunoscut Acela cu care ne împărtășim, spre viață, judecata și osânda pentru noi va fi, de sigur, mai grea decât

*) Idei din cuvântarea rostită la conferința preoților din Protopopiatul Aiud, în ziua de 16 Dec. 1940.

pentru credincioșii încredințați nouă și cari nu s'au apropiat de Dumnezeu, fiindcă n'au fost cuceriți de strălucirea pildei noastre.

Să începem înnoirea și re-forma dela noi, cei dinții, „lă-pădând pe omul cel vechiu al poftelor și înșelăciunii” și „îm-brăcându-ne în omul cel nou, zidit după Dumnezeu, întru dreptate și întru sfințirea adevărului”... (Efes., 4,22—24).

„Dacă este cineva în Hristos” și Hristos întru el, este și „făptură nouă” (II Cor., 5,17). Iar, „cei cari sunt al lui Hristos și-au răstignit trupul, cu patimile și cu poftele lui (Galateni, 5,24).

Sf. apostol Pavel ne roagă, cu stăruință înlăcrimată, de bună seamă în rândul prim pe noi preoții lui Hristos „să primim harul lui Dumnezeu, care lucrează... prin multă răbdare, în necazuri, în nevoi, în strămători, în bătaii, în temnițe, în turburări, în osteneli, în priveghieri, în postur, în curăție, în cunoștință, în îndelungă răbdare, în bunătate, în duhul sfânt, în dreptate nefățarnică, în cuvântul adevărului, în puterea lui Dumnezeu, prin armele dreptății... pururea bucurându-ne ca niște săraci, dar îmbogățind pe mulți, ca unii, cari n'au nimic și toate le stăpânesc!”... (II Cor. 6, 5—10).

Prin aceste neprețuite daruri lucrează harul lui Dumnezeu în sufletele noastre, dacă și aceste suflete vor fi active pentru a spori neconținut întru puterea lui Dumnezeu, prin o viață de jertfelnicie, de cucernicie și de îmbogățire a cunoștințelor.

Căci trebuie să știm, că capitalul sufletesc — moral și intelectual — nu este ca o rentă, ce poate aduce dobândă și fără muncă, din cupoanele pe cari le tai și ridici la scadențe. Ci, a tunci când vorbim de suflet, este cazul să ne gândim la asemănarea foarte sugestivă, întâlnită în Evanghelie, a unei fântâni, din care curge apa cea vie a vieții.

Să păstrăm în cea mai desăvârșită curățenie fântâna și să grijim a-i alimenta izovarele, cunoșcând că fără de aceste condițiuni numai în zadar ar străjui troița lângă fântâna părăsită, ale cărei izvoare nu mai pot răcori pe cei însetați...

Pentru a ilustra misiunea noastră de organe — sau, precum spune apostolul — „vase alese ale lui Dumnezeu”, ni se pare potrivită și următoarea asemănare.

Chipul lui Dumnezeu în sufletele celor mai mulți oameni, mai ales în vremea de azi a progreselor tehnice, cu tentativa confortului și a plăcerilor, este ca și o icoană veche, părăsită undeva într'un ungher al vieții, sau, poate, cu totul acoperită de praf și nevăzută. O mână, care să șteargă praful și, mai ales o candelă aprinsă în preajma icoanei divine îi redă acesteia toată strălucirea arhică și poate ca să trezească, prin misticismul luminii permanent proiectate asupra dumnezeescului chip, flacăra adormită a credinței. Rolul candelăi îl are preotul. De aceea ne vom îngriji să nu se isprăvească unul de lemn din sufletele no-

stre, știind avertismentul ce l-a dat Mântuitorul fecioarelor nebune, dinaintea cărora s'a închis ușa împărăției lui Dumnezeu, spunându-li-se: „Nu vă știu pe voi!”...

Oamenii vor cunoaște și iubi pe Dumnezeu, în măsura în care icoana lui sfântă va fi făcută strălucitoare prin strălucirea luminoasă a vieții noastre.

Ca preoți ai lui Hristos și slujitori ai sfintei lui biserici, întemeiați pe temella apostolilor și sfinților martiri, potrivit tradiției nedesmințite până acum înțelegând să slujim, prin Hristos și biserica lui, neamul și țara, nu putem decât să salutăm cu bucurie noua eră de refacere morală în spiritul credinței străhune.

Drumul nostru și orientarea noastră trebuie să fie Hristos, Evanghelia lui, biserica lui, așa precum a exprimat-o și conducătorul Statului, d-l general Ion Antonescu.

„Eu nu aștept — spune D-sa — dela slujitorii bisericii, mai mari și mai mici decât să fie pătrunși până în adâncul conștiinței lor de caracterul Dumnezeesc al ei și de răspunderea lor de trimiși ai lui Dumnezeu în mijlocul neamului nostru. Conștiința că ei stau sub ordinele lui Dumnezeu trebuie să-i facă să ardă de râvnă. Numai atunci își vor îndeplini misiunea spre cel mai mare folos pământesc și ceresc al neamului nostru”.

„Atât în calitatea mea de conducător al statului național legionar — spune mai departe d-l general I. Antonescu —, care își scoate puterile din spiritualitatea creștină a neamului, alimentată de sfânta noastră biserică, cât și ca fiu credincios al acestei biserici, dornic să-mi dobândesc în sânul ei mântuirea sufletească, — cerința cea mai mare, pe care o adresez bisericii este: să-și aprindă până la incandescență râvna apostolică și propovăduitoare.

Să văd pe apostolii altarelor la înălțimea credinței pe care o propovăduiesc, la înălțimea nădejdelor ce și le pune acest neam în Dumnezeu și în puterile Lui cerești... Să văd, că preotul prin pregătirea lui, prin purtarea lui, prin deslegarea lui de cele pământești și prin exemplul lui, în toate, să readucă în fața altarului și în biserică, pe toți aceia cari s'au depărtat mai mult sau mai puțin de ea, din vina tuturor. Sunt convins — încheie d-l general I. Antonescu și cu dânsul și noi, că dacă vom înscrie acum această epocă de trăire morală și spirituală, pe care fiecare neam trebuie să o aibă, ne vom purifica radical firă și vom da acel caracter de soliditate definitivă, care să ne facă mai serioși și mai bărbăți, pentru toate timpurile viitoare”...

Protopop IOSIF POP
Consilier Vicarial

Realizări în ultimul trimestru al an. 1940 la Ministerul Cultelor și Artelor

La Culte și Arte bilanțul activității este acesta:

S'a pus în funcțiune un serviciu de statistică al cultelor, care adună toate datele privind cultele.

Au fost repartizați 1200 preoți refugiați, ca preoți ajutători la celelalte parohii.

Au început lucrările pentru întocmirea tabelelor necesare întințării de parohii noi.

S'a înființat un vicariat ortodox la Alba-Iulia, pentru partea din loșta eparhie a Clujului rămasă în teritoriul nostru.

S'a înlăturat șomajul din rândurile licențiatilor în teologie, prin legea care permite hirotonirea fără salariu.

S'a stabilit regimul organizațiilor călugărești din România, prin legea din 2 Octombrie 1940.

S'a cerut Sf. Sinod, printr'un memoriu conținând 30 de puncte, avizul pentru o serie de reforme bisericesti.

S'a reglementat comerțul obiectelor de cult, care nu mai poate fi exercitat decât de firmele creștine.

Atât preoții legionari pedepsiți de vechiul regim pentru motive politice, cât și ceilalți preoți cari au suferit pedepse nedrepte, au fost reabilitați și reintegrați.

Pentru preoții refugiați s'au acordat 1.500.000 lei ajutoare.

S'a romanizat întregul personal artistic și administrativ al tuturor teatrelor, prin eliminarea elementului evreesc.

S'a acordat un supliment de 15 milioane lei pentru teatrele și operele de stat, necesar rectificării salariilor și pentru a se da posibilitatea unor realizări tehnice superioare.

Intre măsurile luate pentru reconstrucția edificiilor publice distruse de cutremur, s'a promulgat legea pentru autorizarea Teatrului Național din București de a emite bonuri de subscripție în valoare de 100.000.000 lei.

Au fost reglementate gratuitățile în sălile de spectacole.

La Salonul Oficial de toamnă ministerul a achiziționat pentru colecțiile publice o serie de lucrări de valoare cu o sumă foarte redusă.

Filarmonica a fost trecută la direcția artelor. Concertele date până acum au cuprins multe compoziții românești inedite. Intre 2—18 Ianuarie 1941, orchestra va da concerte în mai multe orașe din Germania.

Au fost constituite comitete noi la sindicatul artelor frumoase, al artiștilor dramatici și al instrumentiștilor, cu frunții acestor arte.

S'a pus în funcțiune arhiva fonografică a ministerului, după normele folosite și în arhiva societății compozitorilor români.

A fost organizat un nou teatru, „I. L. Caragiale”, cu ajutorul primăriei Capitalei, unde au fost angajați 48 artiști șomeuri.

S'au format 9 companii de artiști șomeuri, care să dea spectacole de bună calitate controlate permanent de direcția

generală a teatrelor, pe scenele a 9 cinematografe de cartier, în locul vechilor trupe de spectacole indecente.

Turneele particulare au fost reglementate prin controlul prealabil al spectacolelor.

Cu toată această bogată activitate, la ministerul condus de d. prof. Traian Brăileanu, — cu primi colaboratori d-nii prof. Vladimir Dumitrescu și Traian Herseni, — s'a realizat o economie, în trei luni, de peste 2 milioane lei.

Revizuirea numirilor în personalul administrativ superior bisericesc

D. Tr. Brăileanu, ministrul Educației Naționale, Cultelor și Artelor, a dat o decizie prin care întregul personal administrativ superior bisericesc, plătit din bugetul Statului, aparținând cultelor și anume: consilierii referenți eparhiali și centrali, directorii, subdirectorii și șefii de serviciu și accia care dețin funcțiuni echivalente, numiți ilegali, vor fi desărcinați din funcțiune pe data de 1 Ianuarie 1941.

Toate detașările de funcționari administrativi bisericesti, intrând în prevederile de mai sus, făcute fără respectarea cerințelor legale, se anulează pe data publicării prezentei decizii.

Pentru ca ministerul să poată revizui situația întregului personal administrativ, prevăzut mai sus toate eparhiile, Consiliul central bisericesc și Sf. Sinod al Bisericii ortodoxe române vor înainta acestui departament, cel mai târziu până la 8 Ianuarie 1941, dosarele cu numiri ale acestui personal, legalitatea formelor de numire verificându-se pentru fiecare caz în parte.

Operațiunile de verificare, arătate mai sus, trebuiesc efectuate până la 15 Ianuarie 1941, pentru a se putea ordona și salariile pe această lună a personalului rămas în funcțiune, pe baza constatării că a fost legal numit.

Dacă una din autoritățile menționate mai sus nu va înainta în termen tabloul funcționarilor și dosarele numirilor personalului administrativ vizat, ministerul va suspenda plata salariilor funcționarilor administrativi respective.

Pentru efectuarea lucrărilor de verificare, impuse de executarea acestei decizii, se institue o comisie specială care va lucra sub președinția d-lui secretar general Vladimir Dumitrescu și care este alcătuită din d-nii: preot dr. Liviu Stan, directorul Cultelor; G. Racoveanu, consilier tehnic pentru culte și N. Russo-Cruzescu, directorul Contenciosului.

UN ANACHRONISM INADMISIBIL

În preajma sărbătorii Nașterii Domnului zările au adus o știre dintre cele mai uimitoare.

Este vorba despre reintroducerea duelului în regulamentul militar și înființarea unei școli de scrimă la București.

Deschiderea solemnă a sălii de scrimă dela Cercul militar s'a făcut, firește, oficiindu-se și un serviciu religios.

Importante au fost însă, pentru caracterizarea concepției care stă la temelia reintroducerii duelului, cuvântările rostite.

Le redăm după ziarul „Tim-pul” (nr. 1306 din a. c.).

„Seria cuvântărilor este deschisă de d-l colonel adj. E. Pălăngeanu care în numele d-lui general Pantazi, subsecretarul de stat al armatei de uscat aduce mulțumiri tuturor și în special d-lui general Pantazi, care a permis din nou introducerea duelului în regulamentul legilor militare”.

„D-l Manole Stroici, șeful Sportului Românesc relevă faptul că scrima prin hotărârea înființării unei școli de scrimă este prima dintre sporturi care pune bazele unei noi activități.”

Sub conducerea energicului maior Raiciu, scrima va ajunge la o mare dezvoltare. Scrima nu va fi numai pentru militari. Căci inaugurează o nouă epocă: a onoarei.”

„D. general Barbu Alinescu, în numele Cercului Militar, urează bun sosît în Casa ofițerilor a Comand. Sportului, profesorilor scrimii și eschimeurilor bucureșteni. Cercul Militar înțelege să ajute practicarea acestui sport și înțelege că orice purtător de armă trebuie să fie un bun mânuitor al ei. Căci mânărea armelor dă ofițerilor dorința de luptă, vigoarea bărbătească, îndrăzneala și hotărârea. Mai mult ca oricând avem nevoie de aceste virtuți și armata se exercitează mereu pentru a fi gata la chemarea cea sfântă a Patriei”.

Așadar, cu adevărat „reintroducerea duelului în regulamentul militar va ridica scrima la înalta însemnătate de cavalerism din trecut”.

Nedumirirea începe însă, în legătură cu această chestiune, când ne gândim la cele două instituții care privesc duelul dintr'un punct de vedere mai general, mai moral, mai înalt.

O instituțiune este juridică și aceasta sancționează duelul prin art. 301—307 din Codul Penal. Acest cod pedepsește nu numai faptul consumat cu amendă și închisoare corecțională până la 10 ani, ci sancționează și pe martorii asistenți, ba chiar și pe „acela care îndeamnă pe altul la duel sau îi face imputări, ori îl expune la batjocură, pentru că nu a provocat sau nu a acceptat o provocare la duel”.

Articolele acestea ale dreptului penal nu sunt abrogate, ideea de reprimare a duelului n'a căzut în desuetudine, fiind că concepția morală a societății românești o consideră necesară mai ales în Statul Legionar,

clădit pe o concepție creștină și ortodoxă.

Cu atât mai mult condamnă duelul cealaltă instituțiune: Biserica. Invățătura sa în această privință este pe cât de categorică, pe atât și de radicală. Duelul, ca mijloc de reabilitare a onoarei atacate, pornește dintr'o mândrie exagerată, deci constituie un păcat capital, iar dacă periclitează integritatea corporală sau viața chiar, atunci este un păcat strigător la cer. Hristos însuși oprește întrebuițarea armei ca mijloc de apărare a onoarei: „Toți cei ce iau sabia, de sabie vor pieri” (Mat. 26.52). Evident această condamnare divină se referă la utilizarea armei cu intențiunea de a pedepsi și nu la scrimă, care în limitele admise de legi este un sport.

Deci reintroducerea duelului este anachronică, inadmisibilă și necreștină.

Populația Clujului înainte de cedare

Sovinismul maghiar nu se leagă de nici un oraș ardelenesc cu atâta tărie, ca de Cluj, pe care-l consideră comoară a culturii și a supremației ungurești în Ardeal.

Istoria Clujului este străveche. Pe vremea Dacilor era o mică așezare dacă, dar în timpul Romanilor, sub numele de Napoca, a ajuns colonie romană. Dezvoltarea sa urbană începe însă pe la 1178, când Sașii așezați aici, formează din el un centru economic.

Încă pe timpul regelui Mathia, la 1458, se dispune ca în fruntea orașului să stea alternativ primar sas și ungar, iar consiliul comunal să se compună în mod egal din sânul acestor națiuni. Deci pentru a avea avantaj elementul maghiar, a trebuit să se facă o intervenție specială a regelui Mathia, fiindcă se născuse la Cluj.

Până la 1867 însă, cu toate privilegiile date Ungurilor din Cluj, orașul acesta n'a luat un caracter unguresc și deci centru cultural nu devine pentru ei, decât de aici înainte, inaugurându-se o eră de maghiarizare cu orice preț a populației autohtone. Ținutul a rămas însă românesc în mod compact.

După recensământul maghiar, Clujul a avut înainte de 1918 un număr de 60.808 locuitori, dintre cari cele trei confesiuni ungurești dau 41.668 de Unguri, iar Români sunt 10.005 locuitori. Restul sunt Evrei.

Populația Clujului înainte de 30 August 1940 a fost următoarea: Români 47.200, maghiari 46.200, Germani 2.400, Evrei 16.100, alții 2.100, total deci 114.000 locuitori.

Așadar, populația Clujului a crescut aproape la dublu, din care printr'un proces demografic natural și normal, 41% revine Românilor.

Plecând, după cedare, Români în masă, Clujul a ajuns iarăși un oraș mic și mort.

Majorarea salariilor mai mici de 8000 lei

Noile salarii ale proctoilor

Programul privitor la salarizarea funcționarilor publici a fost rezumat de d. general Ion Antonescu, Conducătorul Statului și Președintele Consiliului de Miniștri, astfel: Salariul viitor va răsplăti cu adevărat munca depusă și va asigura demnitatea funcționarului oferindu-i minimul de existență, atât pentru el, cât și pentru familia sa. Prima parte a acestui program o constituie îmbunătățirea situațiunii materiale a acelor categorii de funcționari, care fiind cei mai numeroși, sunt în același timp cei nevoiași. În acest sens, Conducătorul Statului a dat dispozițiuni ministerului de Finanțe ca să alcătuiască un decret lege care să modifice tabelele de salarizare ale Codului funcționarilor publici, pentru salariile sub 8000 lei. Decretul lege în chestiune a și fost înțocmit și va apare în cursul acestei săptămâni.

Codul funcționarilor publici încadrează funcțiunile din serviciile publice în patru grupe:

1. Grupa A, funcțiunile pentru ocuparea cărora se cere un titlu universitar, precum și acele pentru care, în lipsă de candidați uitrați, se pot primi funcționari având cel puțin absolvența liceului;

2. Grupa B, funcțiunile pentru ocuparea cărora se cere cel puțin absolvența gimnaziului și o pregătire specială;

3. Grupa C, funcțiunile pentru

Impiecat stagiar (absolvent de liceu)

Impiecat cl. II (licențiat)

Subșef de birou cl. I

Plotonier

Grefier de judecătorie cl. II

Grefier de Tribunal cl. II

Gardian public cl. I

S rã de caritate cu 3 gr.

Invățator definitiv cu 2 gr.

Preot licențiat în teologie cu 2 gr.

Preot cu seminar gradul 2 cu 2 gr.

Agent de urn arire

Brigadier cl. I

Cantonier cl. I

Păduar cl. I

Noua salarizare nu este însă importantă numai din punct de vedere al funcționarului. O salarizare corespunzătoare permite în același timp Statului să selecționeze, dintre candidații mai numeroși și mai pregătiți, elemente mai bune.

Cu toate că reforma va antrena un spor de cheltuială destul de

ocuparea cărora se cere cei puțin pentru clase primare și o pregătire specială.

4. Grupa D, personalul de serviciu, cu cel puțin patru clase primare.

Noua salarizare îmbunătățește, în ceea ce privește funcțiunile din grupa A, situațiunea materială a impiegaților și subșefilor de birou, precum și a învățătorilor și proctoilor. Salariul minimal pentru aceste categorii de funcționari, care li se va plăti dela începutul carierii, a fost fixat la 5000 lei pentru un absolvent de liceu și la 6000 lei pentru un licențiat. Cu această ocaziune s'a dat și clerului o satisfacție de mult dorită, întregindu-se gradațiile la 15 la sută.

Pentru menținerea principiului fixat, de a nu se acorda acum sporuri funcționarilor cu lefuri mari, s'au mărit în primul rând salariile inițiale și nu gradațiile; s'a venit în acest mod în special în ajutorul elementelor mai tinere oferindu-le chiar dela începutul carierii când se isbesc mai crud de dificultățile vieții, un salariu care să nu le frâneze avântul cu nare trebuie să se consacre funcțiunii ce li s'a încredințat

Ilustrăm sporurile acordate cu o serie de exemple, luând cazul unor funcționari necăsătoriți la categoriile I și IV de salarizare (în București și la țară):

în loc de 3375	va avea	4395 Lei
3799	" "	5228 "
5374	" "	6468 "
3311	" "	4395 "
4613	" "	5644 "
6595	" "	7305 "
2551	" "	4395 "
2724	" "	3914 "
4128	" "	4703 "
4541	" "	5111 "
3131	" "	4290 "
2402	" "	2944 "
2452	" "	3264 "
1672	" "	2001 "
1508	" "	2001 "

important, cca. 3 miliarde lei făcând socoteală pe un an întreg, se va aplica totuși cu efect imediat. În cazul în care formele pentru perfectarea decretului lege ar întârzia apariția sa, se vor ordona în termen salariile vechi și apoi diferențele ce se cuvin diferențelor funcționari cu începere dela 1 Ianuarie 1941.

No. 1570—1941.

Comunicat

Conform ordinului Președinției Consiliului de Miniștri No. 295 și 1516 și a Ministerului Cultelor Nr. 59550 din 1940 toate busturile fostului rege Carol II

trebuie trimise arsenalului armatei. În caz că există în parohiile noastre asemenea busturi îndrumăm pe preoții noștri ca să le trimită arsenalului armatei fără amânare.

Consiliul Vicariat

A murit Henri Bergson

Henri Bergson marele filosof francez, care domină încă și azi filosofia spiritualistă cu ideile sale, a murit în ziua de 5 Ianuarie 1941 văzând cu ochii prăbușirea politică a patriei sale.

S'a născut la Paris, în 1859, și în secția literară a Școlii normale Superioare a avut ca profesor pe Emile Boutroux, eminentul profesor de istoria filosofiei.

La început a funcționat ca profesor la liceul din Clermont-Ferrand, azi centru important al Franței neocupate.

În 1889 își trece teza de doctorat cu lucrarea: „Încercări asupra datelor imediate ale conștiinței”, stabilindu-și prin aceasta un renume nepieritor.

Alte opere cu răsunet mondial sunt: *Materie și Memorie* (1897), *Evoluția creatoare* (1908).

Bergson a spus că filosofia franceză a fost totdeauna strâns legată de știința pozitivă. Aiurea, în Germania de pildă, cutare filosof a putut fi savant și cutare savant a putut fi filosof; dar întâlnirea acestor două aptitudini, sau ace-

tor două îndelețniciri a fost un fapt excepțional.

Bergson este mai mult ca oricine altul un extraordinar reprezentant al întâlnirii fericite a calităților omului de știință pozitivă cu însușirile unui filosof de mare conștiință.

La început spencerian și materialist, prin studii profunde și îndelungate, ajunge să fie cel mai distins protagonist al spiritualismului.

Combate determinismul voinței și susține viața sufletului și a libertății acestuia. Teza acestuia susținută mai ales prin „Evoluția creatoare” a însemnat rasturnarea acelui curent filosofic, care pretindea că universul este un vast mecanism, stăpânit exclusiv numai de legile materiei.

Concepția sa filosofică s'a impus pretutindeni, deschizând orizonturi nouă pentru cugetarea omenescă modernă.

Religia ca și Morala pot vedea în opera filosofică a lui Bergson un izvor curat al principiilor de îndreptare spirituală a omenirii.

Recensământul populației

Consiliul de miniștri a hotărât facerea unui recensământ general al populației țării.

După ultimul recensământ ce s'a făcut în 1930 România, în frontierele sale de atunci, cu o suprafață de 293.049 km. p., a avut o populație totală de 18.057.028 locuitori. Repartiția pe naționalități nu s'a făcut însă în 1930 în condiții care să stabilească precis origina etnică a locuitorilor, așa că rezultatele ce s'au obținut n'au corespuns realității, nici în ce privește stabilirea tuturor grupurilor minoritare, nici în ce privește numărul exact al membrilor lor. Așa, de ex. toți secuii au fost trecuți în grupul minoritar etnic maghiar, cu toate că ei au fost în totdeauna considerați de unguri ca un grup etnic separat, de origine etnică incertă, — avară, hună, sau alt neam, — iar majoritatea evreilor din teritoriile Transilvaniei, Banatului, Bucovinei și Basarabiei au fost trecuți în alte grupări etnice. De aceea numărul maghiarilor din cauza ignorării elementului etnic secuiesc, din punctul de vedere statistic, s'a ridicat atunci la 1.425.507 de persoane, iar numărul evreilor din teritoriul întreg al României a fost numai de 728.115.

Apoi în județele din sud-estul Transilvaniei, ca și în partea de nord a Bucovinei, numeroase elemente românești, cu nume secuizate, sau rutenizate, au fost trecute în rândurile secuiilor și ale rutenilor, fără să se țină seama de origina lor etnică și de confesiunea lor.

După zece ani de la facerea aceluși recensământ, situația proimănt de pierderile teritoriale babilă a populației României,

ce le-am suferit, a fost aceasta: populația totală, 20.050.378 locuitori, dintre care 14.656.647 români; 1.506.605 maghiari și secui; 782.283 germani; 1.088.430 ruteni și ruși; 734.901 evrei; 409.273 bulgari și 872.239 alții.

În urma pierderilor teritoriale — Basarabia, nordul Bucovinei, o parte din jud. Dorohoi, Transilvania de nord și sud-est și Dobrogea de sud — care reprezintă o suprafață totală de 99.790 kmp. și o populație de 6.578.954 locuitori, — România, în actualele sale linii de frontieră, înregistrează din nefericire o scădere de aproape 6.800.000 locuitori față de cea constatată înainte de cesiunile teritoriale.

De aceea noul recensământ general al populației, hotărât de guvern, este impus de noua situația în care ne găsim și de necesitatea cunoașterii exacte a numărului elementelor aparținând diverselor grupuri etnice.

De astă dată însă noul recensământ trebuie să se facă în așa condițiuni, în cât stabilirea originii etnice a fiecărui locuitor să corespundă adevărului.

No. 1562—1941.

Comunicat

Veneratul Consiliu Eparhial din Cluj ne aduce la cunoștință că salariile preoților au fost ridicate de episcopia noastră dela Cluj și pe luna Septembrie 1940. Preoții refugiați cari n'au primit salariu pe această lună să se adreseze Consiliului eparhial din Cluj.

Consiliul Vicarial

Eparhia Clujului înainte și după arbitrajul dela Viena

Eparhia Vadului, Feleacului și Clujului a fost una dintre cele mai temeinic organizate eparhii ale Bisericii ortodoxe din România.

Ctitorul ei, episcopul Nicolae Ivan, în cei 16 ani de arhiepiscopie a înzestrat-o cu tot ce a fost necesar pentru ca să fie o cetate ortodoxismului și a naționalismului.

Până la înființarea episcopiei Maramureșului, eparhia a avut 18 protopopiate cu peste 400.000 de credincioși.

La data arbitrajului dela Viena avea 15 protopopiate, 395 de parohii și peste 100 filii organizate, cu un număr de 333.823 de credincioși.

Au rămas în teritoriul cedat 7 protopopiate, 193 parohii și 56 filii, cu 153.627 suflete,

Aici a rămas P. S. S. episco-

pul Nicolae Colan și consiliul eparhial. Funcționează și Academia teologică.

Ungurii n'au recunoscut însă nici până azi actuala organizare a episcopiei noastre din Cluj.

Pe teritoriul României au rămas din eparhie: 8 protopopiate, 202 parohii cu 179.896 suflete.

Pentru conducerea administrativă a acestei părți s'a organizat un vicariat la Alba-Iulia, cu data de 6 Septembrie 1940 și acest organism și-a început activitatea imediat. Vicariatul se compune acum dintr'un consiliu, format din 3 clerici și 6 mireni.

Anul 1941 este chemat să decidă și în privința eparhiei Clujului și rugăm pe Dumnezeu să ajute neamul românesc în voința sa de restaurare a hotarelor vechi, în Ardealul nostru.

Picturi din epoca preistorică

Nu departe de Nîmes, în Franța, s'au descoperit nu de mult picturi de acum 30.000 de ani. Ziarele franceze aduc amănunțite informații asupra acestei descoperiri, anume că tineri din Nîmes, conduși de d. de Poiard și cari făceau studii de speologie, explorau peșterile din Labeaune-Latrone, lângă sâtnelul Sainte-Anastasiu când, dând peste o vâltoare de argilă, pătrunsă apoi în niște galerii strâmte care îi duseră spre săli uriașe, remarcabile prin ciudătenia stalagmitelor și stalagtitelor lor.

La 300 m. depărtare de locul intrării, ei descoperiră o sală joasă, cu pereți acoperiți de picturi preistorice făcute cu mangan, negru, humă roșie, sângerie, dar mai ales din pământ argilos. S'a dat peste nenumărate gravuri.

A fost imediat anunțat contele Begonen, profesor la Universitatea din Toulouse, care a trimis de îndată doi arheologi, discipoli ai săi. Aceștia au făcut cercetări la fața locului și au lămurit că picturile și gravurile descoperite sunt din perioada aurignaciană, adică de acum 300 de veacuri.

S'a mai descoperit și numeroase oseminte, aduse de ape și pârâuri subterane. Picturile descoperite înfățișează elefanți, hipopotami, cervidee, serpi de 3,50 m. lungime, cum și păianjeni uriași.

Noi săpături au fost pornite sub conducerea contelei Bogouen, care e și conservatorul muzeului din Toulouse, în vederea clădirii acestei peșteri în rândurile descoperirilor de același gen.

Acest fapt adevăratește că elemente de civilizație omenescă se pot găsi până în străvechimea îndepărtată, și că pământul păstrează încă multe urme din trecutul omenirii.

Multe din acestea vor rămâne pierdute pentru totdeauna,

dar altele vor fi scoase la iveală, rând pe rând, încât multe din cunoștințele noastre vor suferi mai corectări și firește se va modifica și concepția noastră asupra vechimii omului pe pământ.

Organizarea unei Universități libere de ziaristică

În cadrele Facultății de litere din București s'a înființat o Universitate Liberă de ziaristică.

Scopul acestei instituții de publicistică românească este în primul rând acela de a pregăti din punct de vedere cultural și tehnic pe viitorii profesioniști ai scrisului.

La inaugurare au luat parte membri ai guvernului și alte personalități culturale, vorbind d-l Al. Constant, subsecretar de Stat al Presei, d-l rector al Universității Panaitescu și d-l Horia Cosmovici, care a ținut o conferință despre „Rolul presei și propagandei în Statul Național-Legionar.”

D-sa a spus între altele: „Noi trebuie să dăruim o spiritualitate. Această spiritualitate este a revoluției franceze. Nu o putem dăruia oricum. O spiritualitate se dăruiește cu altă spiritualitate; și nu poți crea altă spiritualitate, dacă nu ai elementul tehnic superior precizat, cuvintele, noțiunile și lucrurile definite.”

Tineretul într'adevăr trebuie să-și însușiască două lucruri înainte de toate o pregătire intelectuală cât mai perfectă și apoi respectul cuvenit lucrurilor bine definite.

Ziaristica va fi o școală complementară de mare utilitate în această privință.